

Eksperta vērtējums par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Sabiedriskajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei

Recenzijas mērķis ir sniegt atzinumu par Latvijas Sabiedriskā medija (LSM) veidotā satura par XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem (turpmāk – svētki) atbilstību Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un SEPLP apstiprinātajam Latvijas Sabiedriskā medija stratēģiskajam ietvaram un plānam sabiedriskā pasūtījuma izpildei 2025. gadā. Recenzente vērtējusi katru raidījumu atsevišķi, noslēguma daļā ietverot nelielu vērtējumu LSM sniegumam kopumā, ietverot svētku notikumos gūto pieredzi un atziņas, no kurām liela daļa gūta, vērojot svētku norises Latvijas Sabiedriskajā medijā, kā arī vērtējot svētku raidījumus Latvijas Radio.

Recenzents: Daina Markova

Recenzētais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis: Latvijas Sabiedriskais medijs (LSM)

Recenzētā pārraide/sadaļa: **XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki**

Saturs

<i>Recenzētā pārraide - Deju lieluzvedums VIEDVASARA</i>	1
<i>Recenzētā pārraide - Godināšana un novadu satikšanās</i>	5
<i>Recenzētā pārraide - Mūsdienu deju uzvedums KASTAŅA PUSLODE</i>	8
<i>Recenzētā pārraide - Svētku dalībnieku gājiens</i>	12
<i>Recenzētā pārraide - Kokļu mūzikas koncerts “Dzīslojums”</i>	16
<i>Recenzētā pārraide - Deju lielkoncerts “Es atvēru Laimas dārzu”</i>	19
<i>Recenzētā pārraide - Noslēguma koncerts “Te-aust” un Sadziedāšanās</i>	23
<i>Recenzētā pārraide - raidījumu cikls „Sanākam. Sadziedam. Sadancojam”</i>	27
<i>Recenzētā pārraide - raidījumu cikls „Sidraba birzs”</i>	31
<i>Recenzētā pārraide - raidījumu cikls „Svētku lāde”</i>	35
<i>Recenzētā pārraide “Pieci.lv” video sērija “Iefiltrējies svētkos”</i>	40
<i>Secinājumi, izvērtējot XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku atspoguļojumu Latvijas Sabiedriskajā medijā kopumā</i>	43

Recenzētā pārraide - Deju lieluzvedums VIEDVASARA

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 1 / 1 stunda 44 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums 2025. gada 5. jūlijs

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Deju lieluzvedums “Viedvasara” ir viena no pirmajām vērienīgajām XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku tiešraidēm. Raidījums ir pilnībā atbilstošs sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim, kā tas definēts Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumā, kā arī sabiedriskā pasūtījuma gada plānā noteiktajiem uzdevumiem. Šiem kritērijiem atbilst arī viss pārējais recenzentes vērtētais LSM svētku satura piedāvājums. Skatuviskās dejas lieluzvedumi Dziesmu un deju svētku kontekstā jau vairāku svētku garumā ir kļuvuši par nozīmīgu tradīciju, kas pārsniedz klasiskās deju koncerta formas ietvarus un iemieso laikmetīgās skatuves mākslas izteiksmes līdzekļus. To pamatā ir programmātiska dramaturģija, oriģināli scenogrāfijas un horeogrāfijas risinājumi, un tajos piedalās labākie deju kolektīvi. Lieluzvedums šādā formā kalpo kā nozīmīga platforma jaunradei, vienlaikus motivējot augstākai mākslinieciskajai kvalitātei gan pasāuma dalībniekus, gan televīzijas ieraksta radošo komandu. Nemot vērā iepriekšminētos aspektus, ieteicams arī turpmāk iekļaut šādus jaunrades lieluzvedumus svētku atspoguļojuma programmā.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem.
Recenzenta skaidrojums: katuviskās dejas uzveduma "Viedvasara" televīzijas atspoguļojums Skatuves dejas uzveduma “Viedvasara” televīzijas tiešraide un ieraksts ir realizēti augstā mākslinieciskajā kvalitātē un atbilstoši uzveduma horeogrāfijas un dramaturģijas struktūrai. Televīzijas režija atbilst augstiem profesionālajiem standartiem un ir veidots ciešā sadarbībā ar uzveduma māksliniecisko komandu, kas kopumā labi atspoguļo deju lielkoncerta māksliniecisko risinājumu “Xiaomi” arēnā. Veiksmīgi un precīzi realizētas pārejas starp reālo vidi un video saturu, kas ir ievērojams uzveduma mākslinieciskā risinājuma satura apjoms. Koncerta ieraksts ir tehniski augstā kvalitātē (gaismas, skaņas risinājums) Vienlaikus vēlos minēt atsevišķas nianses, kas ietekmē uzveduma ieraksta vizuālā risinājuma koncepciju. Tās kopumā nemazina ieraksta kvalitāti un emocionālo vēstījumu, ko skatītājam sniedz ieraksts, tomēr ir diskusijas vērtas, lai nākotnē domātu – kā vēl labāk realizēt šāda mēroga uzdevumu televizionisko, vizuālo interpretāciju. Proti – tuvplānu un vidējo plānu kameras ir izvietotas vienā deju laukuma galā, kā rezultātā bieži atkārtoti ir redzami priekšplānā esošie kolektīvi, kamēr skatuves dziļumā izvietotie dejotāji paliek fiksēti tikai tālajos plānos. Kopumā vidējam skatītājam tas nav traucējošs faktors, tomēr varbūt nākotnē ir iespējams iet soli tālāk, ņemot vērā iepriekšminēto problemātiku un

izvietojot kameras plašākā telpas areālā ar mērķi tuvākos plānos parādīt plašāka spektra dalībnieku loku.

Atsevišķi diskutabli aspekti saistīti ar ieraksta režijas ritmiku un tās atbilstību horeogrāfijas zīmējumam. Nereti vērojama tendence izmantot izteikti dinamisku kadru montāžu, iespējams, ar mērķi piešķirt uzvedumam ekrānā papildus enerģiju. Tomēr jāuzsver, ka dejas rakstam un ritmam ne vienmēr ir nepieciešams straujš montāžas temps. Tieši pretēji – horeogrāfijas kompozīcija bieži vien balstīta mūzikas ritmiskajā struktūrā, kustība sākas un beidzas atbilstoši mūzikas ritmam un tās pilnvērtīgai uztverei būtu lietderīgi izvēlēties stabilākus, ilgākus kadrus, kas ļauj skatītājam ieraudzīt kustību un zīmējumu nepārtrauktību.

Neskatoties uz minēto, deju lieluzveduma “Viedvasara” televīzijas atspoguļojums ir mākslinieciski un tehniski kvalitatīvs, saturiski noslīpēts. Uzveduma ieraksts sekmīgi nodod skatītājam uzveduma māksliniecisko ieceri un emocionālo vēstījumu.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Šis kritērijs uz deju lieluzveduma “Viedvasara” televīzijas ierakstu vai tiešraidī nav tieši attiecināms, jo raidījuma galvenais uzdevums ir mākslinieciski un tehniski kvalitatīvi nodot lieluzveduma koncepciju skatītājiem – ciešā sadarbībā ar tā radošo komandu, respektējot uzveduma horeogrāfisko un vizuālo ieceri.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Koncerta tiešraidei nebija tulkojums zīmju valodā vai teksta titros ieraksta video sadaļās. Tā kā video un tekstu proporcija iestudējumā bija samērā ievērojama, būtu bijis labi apsvērt arī šīs tiešraides translāciju zīmju valodā, piemēram LSM.lv platformā.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu

mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs tieši nav attiecināms uz raidījuma formātu, tomēr, ņemot vērā iesaistīto dalībnieku skaitu un dažādību, atbilst 1.6. kritērijam

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs tieši nav attiecināms uz raidījuma formātu.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: <u>atbilst</u> /daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums:

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums:

1.10. Saturs nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Gan šis, gan citi XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koncerti ir ērti pieejami LSM.lv platformas sadaļā "Skolēnu dziesmu un deju svētki". Īpaši uzteicams ir skatītājiem piedāvātais funkcionalitātes risinājums – LSM.lv vietnē iespējams skatīties gan pilnus iestudējumus, gan arī izvēlēties atsevišķas dejas, pateicoties interaktīvai atskaņošanas joslai. Pārvietojoties ar cursoru pa video laika asi, uz ekrāna tiek attēlots attiecīgās dejas nosaukums un tās autori, kas ievērojami atvieglo orientēšanos saturā un uzlabo lietotāja pieredzi.

2.Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

LSM jāturpina dokumentēt un arhivēt šāda veida skatuviskās dejas jaunrades darbus ne vien svētku laikā, bet arī starpsvētku periodā, sistemātiski sekojot līdzi žanra attīstībai un nozīmīgākajiem radošajiem notikumiem. Šādi lieluzvedumi veido unikālu formātu, kāds nav sastopams nevienā no Latvijas kaimiņvalstīm, neskatoties uz kopīgo dziesmu un deju svētku tradīciju reģionā. Tas apliecina īpašu un, iespējams, arī pasaulē unikālu skatuviskās dejas attīstības virzienu, kas ir nozīmīgs gan Latvijas kultūras identitātes stiprināšanā, gan starptautiskā kontekstā.

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas:

Katrs jauns skatuves iestudējums televīzijas daudzkameru ieraksta kontekstā ir nozīmīgs profesionāls izaicinājums režisoram. Pieredze apliecina, ka visveiksmīgākie rezultāti sasniedzami tad, ja režisors jau savlaicīgi un ilgstoši ir iesaistīts pasākuma radošās komandas darbā. Šāda sadarbība nodrošina dziļāku izpratni par māksliniecisko ieceri un ļauj precīzāk plānot vizuālo risinājumu, kas atbilst uzveduma dramaturģijai un horeogrāfiskajai struktūrai. Koncerts "Viedvasara" ir šādas labas sadarbības un kopdarba piemērs.

Katrs jauns iestudējums vienlaikus paver arī jaunas iespējas interpretācijai un vizuālajam skatījumam, tādēļ īpaši nozīmīga ir radoša partnerība starp režisoru un mākslinieciskajiem vadītājiem. Tieši šī sadarbība ir priekšnoteikums tam, lai televīzijas skatītājs saņemtu mākslinieciski augstvērtīgu notikuma atspoguļojumu.

2.3. Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - Godināšana un novadu satikšanās

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 1 / 1 stunda

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums 2025. gada 6. jūlijs

1. Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Virsdiriģentu godināšana ir viena no Dziesmu un deju svētku nozīmīgākajām tradīcijām – cieņas apliecinājums radošajiem līderiem, kuru ilggadējais darbs un profesionalitāte veido svētku saturisko un emocionālo kodolu. Vienlaikus tā ir arī XIII Latvijas skolu jaunatnes

dziesmu un deju svētku oficiālā atklāšanas ceremonija. Ņemot vērā notikuma simbolisko nozīmi un sabiedrisko nozīmīgumu, nepieciešams virsdiriģentu godināšanu kā tradīciju iekļaut svētku tiešraīžu plānā turpmākajos svētkos.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums pilnībā atbilst programmas pozicionējumam, un tiešraides žanra profesionālajiem kritērijiem

Recenzenta skaidrojums:

Svētku atklāšanas svinīgais pasākums Viesturdārzā / Dziesmusvētku parkā – godinot virsdiriģentus, virsvadītājus un akcentējot Latvijas novadu satikšanos televīzijas tiešraidē veidota dinamiski, meklējot jaunus vizuālos un televizioniskos risinājumus notikuma atspoguļojumā – video epizodes sākumā savijas ar darbību reāllaikā (dalībnieku ierašanās ar dažādiem braucamrīkiem – divriteni, skrejriteni, skrituļslidām), rokas kameras izmantošana dažādu norises akcentu tuvplānu filmēšanai pasākuma laikā u.c.

Pasākuma telpiskā struktūra – ar norisēm vairākās plaknēs (skatuve, baseina mala, koris un orķestris pretējā baseina pusē, dejojāji sānos) šajā norises vietā vienmēr rada daudz izaicinājumu televīzijas režisoram. Kopumā ieraksts ir kvalitatīvs, precīzi atspoguļo notikumu atbilstoši scenārija iecerei, tomēr ieraksta režijas risinājumā iezīmējās arī vairāki tehniski un organizatoriski izaicinājumi. Dažviet tomēr bija jūtama nepietiekama koordinācija starp radošo un tehnisko komandu, kas atsevišķos brīžos radīja kadru minstināšanos, īpaši virsdiriģentu godināšanas epizodēs.

Skaņas un vizuālā kvalitāte Latvijas himnas laikā bija nepilnīga – kamera, kas pārvietojās pa nelīdzenu zālienu bez statīva, radīja nestabilu pūtēju orķestra attēlu, kas neatbilda šī brīža svinīgajam raksturam. Tāpat nepieciešams pārskatīt mikrofonu izvietojumu vai arī atbilstošu kadrējumu, ja cita skaņas ieraksta tehnika nav iespējama – liels statīvs Valsts prezidenta uzrunas laikā, kā arī mikrofons citiem runātājiem vizuāli aizsedza seju. Ieteicams preventīvi veiksmīgāks kameru izvietojuma plānojums ieraksta veikšanai.

Kopumā, neskatoties uz minētajiem tehniskajiem izaicinājumiem un minētajiem aspektiem, kas skatītājam, iespējams, paliek nepamanāmi, diriģentu un virsvadītāju godināšanas ceremonijas televīzijas ieraksts sniedza atklāšanas svinīgā notikuma skatītājiem emocionālu klātesamības sajūtu.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums nebija pieejams surdotulkumā.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valsti un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: <u>atbilst</u> /daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums: Raidījums sniedz informāciju gan par virsdiriģentu godināšanas rituālu vēsturiskā kontekstā, gan par gaidāmajiem svētkiem.

1.10. Saturs nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums:

Gan šis, gan citi XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koncerti ir ērti pieejami LSM.lv platformas sadaļā "Skolēnu dziesmu un deju svētki".

2.Rekomendācijas

2.1.Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Svētku atklāšana un virsvadītāju un virsdiriģentu godināšana ir viens no nozīmīgākajiem un simboliskākajiem svētku notikumiem ar zināmā mērā rituālu nozīmi, tādēļ nākotnē to nepieciešams ietvert LSM programmās.

2.2.Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas

- Stiprināt radošās un tehniskās komandas sadarbību jau sagatavošanās posmā, īpaši pasākumos ar sarežģītu telpisko struktūru. Skatuves, dalībnieku kustības un kameras pozīciju iepriekšēja detalizēta saskaņošana ļautu izvairīties no improvizētām vai neparedzētām situācijām tiešraides laikā.
- Pilnveidot balansu starp tehnikas izvietojumu un kadrējumu risinājumu pasākuma laikā, ja iespējams, aizstājot masīvos statīvus ar diskrētākiem vai piestiprināmiem mikrofoniem vai domājot pie kadrējuma, lai tehniskais nodrošinājums netraucētu kadra kvalitātei, īpaši tuvplānos.
- Preventīvi izvērtēt mākslinieciska un tehniska rakstura riskus, kas saistīti ar skaņas kvalitāti un attēla stabilitāti. Valsts himnas atspoguļojuma laikā, izmantojot statīvu vai fiksētu kameru, lai saglabātu cieņpilnu un vizuāli līdzsvarotu attēla kvalitāti. Orķestra izvietojums un ieraksts jāplāno tā, lai nodrošinātu gan akustisku kvalitāti, gan vizuālu līdzsvaru.

2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - Mūsdienu deju uzvedums KASTAŅA PUSLODE

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 1 / 1 stunda 31 minūte

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst <u>Atbilst</u>
Recenzenta skaidrojums: Mūsdienu dejai veltītais uzvedums “Kastaņa puslode” un tā saturiskais un uzveduma vēriens būtiski bagātina svētku programmu, piedāvā laikmetīgu un mākslinieciski augstvērtīgu interpretāciju, veicina jaunradi, uzrunā plašāku un jaunāku auditoriju, kā arī informē par strauji augošu dejas nozari – mūsdienu deju, kas kļūst arvien populārāka jauniešu auditorijās. Līdzīgu uzvedumu iekļaušana svētku programmās arī turpmāk būtu gan mākslinieciski, gan sabiedriski nozīmīgs lēmums.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums <u>atbilst</u> programmas pozicionējumam, un tiešraides žanra profesionālajiem kritērijiem
Recenzenta skaidrojums: Svētku vērienīgais mūsdienu deju lieluzvedums “Kastaņa puslode” izceļas ar augstvērtīgu māksliniecisko sniegumu un pārdomātu televīzijas režiju. Uzveduma ieraksts ir realizēts vizuāli kvalitatīvi, kas kopumā atbilst uzveduma dramaturģiskajai struktūrai, tematiskajam vēstījumam un scenogrāfijas iecerei. Labi izcelti dramaturģiskie akcenti, pārejas starp koncerta tematiskajām daļām, kā arī scenogrāfijas simboliskie elementi, nodrošinot skatītājam skaidru un emocionāli uzrunājošu pieredzi. Televīzijas režija tik telpiski konceptuālam uzvedumam nav vienkāršs uzdevums. Kopumā uzveduma dalībnieki ir scenogrāfijas un vizuālās ieceres daļa un šajā gadījumā skatītājam – arītelevīzijas ieraksta konceptuāla daļa. Uzveduma specifisko gaismu un kustību režijas dēļ šajā gadījumā tuvplānu nozīme nav tik liela, kā piemēram, tautas deju koncertā. Televīzijas režisore ar šiem izaicinājumiem tika galā labi. Tehniskā izpildījuma līmenis ir augsts, taču atsevišķos aspektos redzamas iespējas uzlabojumiem. Piemēram, kameru darbs noslēgumā – nosaucot kolektīvus – varētu labāk tikt atspoguļots tuvplānos. Tāpat deju fragmentu montāžā bieži novērojama neliela kadru maiņas ritmiska nobīde attiecībā pret mūzikas vai horeogrāfijas pulsāciju. Lai arī skatītājs pie šādas pieejas ir pieradis, jāuzsver, ka ritms deju uzvedumā ir būtiska izteiksmes daļa, kas organizē gan muzikālo, gan kustību zīmējumu. Tādēļ sinhronāka režijas ritmika ar muzikālo struktūru būtu apsveicams nākotnes attīstības virziens. Šajā reizē LTV bija atteikusies no vairāku svētku garumā izvērstā paņēmiena, ka svētku koncertus piesaka pazīstamas ētera personības. Izvēlēta pieeja svētku atspoguļošanā kopumā sevi attaisnoja, jo tā ļāva lielāku uzmanību pievērst paša notikuma saturam. Tomēr konkrētais uzvedums, kura programmatiskā iecere nejaušam televīzijas skatītājam nebija iepriekš zināma, būtu ieguvis no nelielas ievadinformācijas koncerta sākumā. Šāda ievirze būtu palīdzējusi skatītājam labāk uztvert un novērtēt uzveduma interesanto un daudzslāņaino koncepciju.

Tomēr kopumā ieraksts vērtējams kā patiesi augstvērtīgs režijas darbs – vērienīgs, emocionāli uzrunājošs, pārsteidzoši mākslinieciskās ieceres vērienu (horeogrāfija – scenogrāfija – dramaturģija – režija) atklājošs.

Īpaši jāizceļ LSM digitālās platformas risinājums – skatītājiem nodrošināta moderna, ērta un pārskatāma piekļuve koncertu ierakstiem. Ir iespējams ne tikai noskatīties visu uzvedumu, bet arī, pārvietojoties ar kursoru pa video līniju, uzreiz identificēt konkrētas dejas, pateicoties informatīviem titriem. Tāpat tiek piedāvāta iespēja skatīt konkrētus fragmentus atsevišķi no kopējā uzveduma, kas ir īpaši lietotājam draudzīgi un pielāgoti mūsdienu mediju patēriņa paradumiem.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Šis kritērijs uz deju lieluzveduma televīzijas ierakstu vai tiešraidi nav tieši attiecināms, jo raidījuma galvenais uzdevums ir mākslinieciski un tehniski kvalitatīvi nodot lieluzveduma koncepciju skatītājiem – ciešā sadarbībā ar tā radošo komandu, respektējot uzveduma horeogrāfisko un vizuālo ieceri.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Lai arī koncertuzveduma saturs ietvēra pavisam nedaudz tekstuāla un informatīva materiāla, būtu bijis vēlams šādu informāciju sniegt anotācijas formā arī tiešraides skatītājiem lineārajā platformā. Pašlaik koncerta saturs un anotācija ir pieejami gan LSM.lv, gan www.nacgavilet.lv vietnēs.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums: Raidījuma vērtība šī kritērija kontekstā ir klātesmība inovatīvos un mākslinieciski izaicinošos projektos, mūsdienu dejas žanra popularizēšana, uzveduma ideju nodošana skatītājiem.

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Gan šis, gan citi XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koncerti ir ērti pieejami LSM.lv platformas sadaļā "Skolēnu dziesmu un deju svētki". Īpaši uzteicams ir skatītājiem piedāvātais funkcionalitātes risinājums – LSM.lv vietnē iespējams skatīties gan pilnus iestudējumus, gan arī izvēlēties konkrētas dejas, pateicoties interaktīvai atskaņošanas joslai. Pārvietojoties ar kursoru pa video laika asi, uz ekrāna tiek attēlots attiecīgās dejas nosaukums un tās autori, kas ievērojami atvieglo orientēšanos saturā un uzlabo lietotāja pieredzi.
--

2. Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Jāturpina šāda veida svētku lieluzvedumu iekļaušana sabiedriskā pasūtījuma ietvaros, akcentējot jaunrades nozīmi, bērnu un jauniešu iesaisti iestudējumos ar mūsdienīgu skatuves valodu un inovācijām to tehniskajā izpildījumā.
--

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Jāpievērš uzmanība horeogrāfiskā zīmējuma atspoguļojumam atbilstoši dramaturģijai un mūzikas ritmam. Turpināt iesākto – ciešu sadarbību ar pasākuma rīkotājiem, lai pēc iespējas labāk skatītājiem atspoguļotu pasākuma māksliniecisko ieceri.

2.3. Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas:

Lai veicinātu koncertu pieejamību cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem, ierosinu LSM.lv platformā, ievietojot koncertu ierakstus, sniegt skatītājiem sadaļā “Zīmju valodā” izvēles iespēju skatīties pasākumus, piedāvājot arī ieraksta versijas ar subtitriem. Šajā gadījumā – koncerta epizodēs, kurās skan runātais teksts.

Recenzētā pārraide - Svētku dalībnieku gājiens

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 1 / 2 stundas 41 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums 2025. gada 13. jūlijs

1. Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem – tradicionāli ir viens no gaidītākajiem un skatītākajiem dziesmu svētku – šoreiz skolu jaunatnes dziesmu svētku raidījumiem.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – plaši un informatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku gājieni LSM platformās.

Recenzenta skaidrojums:

Svētku gājiena translācija televīzijā ir viens no sarežģītākajiem uzdevumiem, ņemot vērā pasākuma dinamiku, plašo mērogu un skatītāju augstās gaidas, tostarp vēlmi ieraudzīt konkrētus dalībniekus – radiniekus un piederīgos – televīzijas ekrānā. XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku gājiens bija īpaši izaicinošs arī tādēļ, ka dalībnieku kustība notika divās paralēlās plūsmās, kas būtiski sarežģīja gan režijas, gan komentētāju darba uzdevumu.

Dziesmu un deju svētku gājiena translācija Latvijas Televīzijā ir viena no sabiedriskā medija nozīmīgākajām kultūras tiešraidēm, kurā televīzijas profesionāļiem uzticēts

sarežģīts un reizē simboliski svarīgs uzdevums – vizuāli, saturiski un emocionāli nodot gājiena atmosfēru visai Latvijai un tautiešiem ārvalstīs. Šis pasākums ir īpašs ne tikai ar savu vērienu, bet arī ar to, ka daudzi skatītāji cer tieši šajā pārraidē ieraudzīt sev pazīstamos cilvēkus – bērnus, mazbērnus, draugus un kolēģus, kas piedalās svētkos. Tādējādi šīs translācijas kvalitātei ir ne tikai informatīva, bet arī emocionāla un sociāla nozīme.

Skolēnu dziesmu svētku dalībnieku gājiena translācija bija tehniski un organizatoriski īpaši sarežģīta, jo gājiena plūsma tika strukturēta divos paralēlos virzienos ap Brīvības pieminekli. Tas būtiski ietekmēja televīzijas iespējas nodrošināt pilnvērtīgu atspoguļojumu. LSM izvēlējās tikai vienu translācijas vietu pie Brīvības pieminekļa, no kuras režisors centās parādīt abus plūsmas virzienus, taču šī izvēle objektīvi ierobežoja iespējas aptvert vairāk gājiena dalībnieku.

Režijas izaicinājumi bija acīmredzami – kamēr komentētāji vēl runāja par iepriekšējiem kolektīviem, attēlā bieži vien redzami jau nākamie kolektīvi, dažkārt redzams viens plūsmas virziens, bet tiek komentēts otrs. Tā rezultātā daļai skatītāju, īpaši tiem, kuri vēlējās saskatīt konkrētus dalībniekus, radās apjukums un neizpratne. Arī gājiena struktūra – kā novadi vai kolektīvi tika sadalīti pa abām pieminekļa pusēm – netika skaidri izskaidrota.

Par spīti šiem ievērojamiem apgrūtinājumiem, komentētāji Anda Boša un Uģis Joksts demonstrēja patiesi augstu profesionalitāti un gājiena tiešraides satura redaktori – vērienīgu izpētes darbu. Viņu sniegums bija saturiski bagāts, rūpīgi sagatavots un pat empātisks. Viņi spēja operatīvi pielāgoties situācijai ekrānā, nodrošinot interesantu un noderīgu informāciju par kolektīviem, novadu kultūras tradīcijām, skolu aktivitātēm un sasniegumiem. Tādējādi, pat ja vizuāli viss ne vienmēr bija sinhronizēts ar aizkadra komentāru, skatītājs ieguva plašu ieskatu Latvijas kultūras daudzveidībā un kolektīvu ieguldījumā.

Jāuzsver, ka gājiena translācijas vērtību nosaka ne vien vizuālā kvalitāte, bet arī spēja sasniegt dažādas auditorijas: vieni skatītāji vēlas redzēt vispārēju svētku kopainu, citi – emocionālu saikni ar konkrētiem cilvēkiem. Tieši šī otrā skatītāju daļa – vecāki, vecvecāki, ģimenes locekļi – veido būtisku gājiena auditorijas kodolu, un viņu vajadzības ir jāņem vērā, plānojot translāciju.

Rekomendācijas turpmākajām translācijām:

1. Plānošana ciešā sadarbībā ar gājiena organizatoriem. Jau gājiena struktūras veidošanas posmā nepieciešams sadarboties ar gājiena veidotājiem, lai novērstu sarežģījumus, piemēram, paralēlu plūsmu neskaidrības. Informācijai par gājiena loģiku un dalībniekiem skatītājiem jābūt skaidri saprotamai.
2. Izveidot papildu translācijas punkti vai pat statiskas kameras. Lai nodrošinātu pilnīgāku gājiena atspoguļojumu, ieteicams pievienot vismaz vienu papildu filmēšanas vietu vai izmantot statiskas kameras, kuru tiešraides būtu pieejamas LSM.lv platformā vai mobilajā lietotnē. Šo pārraižu uzdevums – bez montāžas epizodēm parādīt pēc iespējas vairāk gājiena dalībnieku tuvākos vai vidējos plānos. Tas ļautu skatītājiem pašiem izvēlēties saturu un sekot savai plūsmai, kā arī lielāku iespēju ekrānā redzēt savus tuviniekus, bērnus.
3. Digitāls ceļvedis gājiena struktūrai. LSM platformā vai citos sabiedriskajos resursos būtu noderīgi ievietot digitālu karti vai laika grafiku ar aptuvenajiem kolektīvu maršruta punktiem un translācijas aptuveno laiku, tā atvieglot skatītāju orientēšanos.

Kopsavilkumā, 2025. gada Dziesmu svētku gājiena translācija, ņemot vērā specifisko un televīzijas ierakstam nepateicīgo gājiena organizāciju, bija iespēju robežās kvalitatīva.

Vienlaikus tā izgaismoja virkni uzlabojamu aspektu, kas, mērķtiecīgi attīstīti, ļautu nākamajos svētkos radīt vēl pilnvērtīgāku un daudzslāņaināku skatītāja pieredzi – gan informatīvi, gan emocionāli.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:
Skatīt raidījuma vērtējumu 1.2. punktā.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:
Svētku gājiens LTV7 tika pārraidīts, sniedzot komentāru zīmju valodā.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:
Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:
Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:
Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu, tomēr raidījuma saturs sniedz ieskatu sabiedrības daudzveidībā.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Raidījums pilnībā atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums:

1.10. Saturs nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Kā jau minēts iepriekš, gājiena formāts ir piemērots atspoguļojumam dažādās platformās un tas būtu bijis plašāk iespējams arī XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku atspoguļojumā tiešraides laikā un ierakstos.
--

2. Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Svētku dalībnieku gājiens ir viens no gaidītākajiem un skatītākajiem svētku norišu atspoguļojumiem un ir viennozīmīgi ietverams turpmāko gadu dziesmusvētku atspoguļojumā LSM.
--

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas Gājiens ir viens no sarežģītākajiem televīzijas projektiem, ņemot vērā skatītāju gaidas individuāli ieraudzīt ekrānā savu skolu, kolektīvu, katru dalībnieku. Tādējādi iepriekšējos gados izvēlētie risinājumi – gājiena pārraidīšana no divām vai vairāk norises vietām, piemēram statisku tiešraides kameru izvietošana LSM, ir apsverami risinājumi nākotnē. To mērķis – pēc iespējas daudzveidīgāka atspoguļot norises gaitu un gaitu svētku dalībniekus.
--

Tā kā gājiens tika organizēts vienlaicīgi divās plūsmās, jādama, kā rast pārskatāmāku atspoguļojuma risinājumu. Tiešraides laikā bija epizodes, kad komentētāji uzsāk stāstu par ekrānā redzamo kolektīvu vai novadu, bet kadrā tiek nomainīts atspoguļojuma skats otrā plūsmā, kurā neiet kolektīvi, par kuriem stāsta komentētāji. Režisora izšķiršanās rādīt dalībniekus, neatkarīgi no komentāra, ir saprotama – jādemonstrē otras plūsmas dalībnieki, taču skatītājus šāda sadrumstalotība mulsina. Tādēļ samērā vienkāršs, informatīvs atspoguļojums divos vai vairākos kanālos būtu labākais risinājums nākotnē. Izvēlēta reportāžas forma – aizkadra komentārs, ir optimālākais risinājums šajā formātā un medija izvēlētajā atspoguļojuma apjomā – tiešraidē lineārajā kanālā. Tas palīdz skatītājam pilnīgāk uztvert norises galveno saturu – svētku dalībniekus un kolektīvus, sniedz ieskatu tradīcijas dzīvotspējā visos Latvijas novados.

2.3. Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - Kokļu mūzikas koncerts “Dzīslujums”

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 1 / 1 stunda 43 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums 2025. gada 8. jūlijs

1. Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – plaši un informatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku programmu LSM platformās.

Recenzenta skaidrojums:

Kokļu mūzikas koncerts “Dzīslujums” Dailes teātrī atspoguļo pēdējos gados aizvien plašāku popularitāti gūstošu nozari – kokles spēli. LSM izvēle atspoguļot šo koncertu ir saturiski pamatota un nozīmīga, dokumentējot procesus dažādās svētku kustības nozarēs. Īpašu uzmanību kokļu mūzikas nozare piesaistīja pēc raidījuma “Kultūršoks” (02.05.3035.), kurā tika runāts par koklētāju ansambļiem, kas nebija izturējuši konkursu par tiesībām piedalīties šajā koncertā.

Ieraksta režisora un koncerta radošās komandas sadarbība kokļu mūzikas koncerta “Dzīslujums” atspoguļojumā ir pārdomāta un profesionāla. Koncerta ieraksts ir kvalitatīvs

un atbilstošs scenārijam un koncerta režijai. Būtiski, ka tā saukto “mazo nozaru” koncerti dziesmu svētku programmā ir pārauguši klasiska koncerta formātu un ieguvuši uzveduma vaibstus gan dramaturģijā, gan scenogrāfijas risinājumos.

Lai koncerta atspoguļojums ēterā būtu vēl pārlicinošāks, dažviet risināmas gaismu jautājums (tumšāki kadri, rādot koncerta dirigentes).

Kokļu mūzikas koncerta “Dzīslpojums” tiešraide veikta augsti profesionālā kvalitātē, saskaņā ar koncerta scenāriju un mūzikas partitūru. Ņemot vērā kokļu kustības straujo attīstību un sabiedrības interesi, šādu koncertu atspoguļošana arī turpmāk būtu uzskatāma par nozīmīgu sabiedriskā medija uzdevumu, it īpaši tādēļ, ka starpsvētku periodā kokļu mūzika medijā netiek atspoguļota.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kopumā koncerta ieraksts atbilst augstiem profesionālajiem standartiem.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Tā kā koncertā bija samērā plaši vadītāja teksti, ieteicams ieraksta versijā pievienot titrus epizodēs, kur runā raidījuma vadītājs vai citi dalībnieki.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Kokļu mūzikas koncerta "Dzīslojums" dalībnieki ir kokles spēles audzēkņi, mūziķi no visiem Latvijas novadiem. Koncerts sniedz ieskatu nozarē, kas ikdienas programmās starpsvētku periodā netiek atspoguļota vai atspoguļota fragmentāri.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums:

1.10. Saturs nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Koncerta tiešraide un ieraksts ir pieejami gan lineārajos medijos, gan LSM portāla digitālajā platformā, kas skatītājiem nodrošina iespēju piekļūt ierakstam jebkurā viņiem ērtā brīdī.
--

2. Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Lai parādītu skatītājiem svētku nozaru daudzveidību, ieteicams turpināt koncertu ierakstu veidošanu un iekļaut šos koncertus Dziesmu un deju svētku pārraižu repertuārā. Mazāko nozaru koncerti, kas notiek svētku starplaikos, nereti nerasniedz tik plašu auditoriju, tādēļ ir īpaši būtiski tos akcentēt svētku programmās, nodrošinot iespēju iepazīt šos procesus pēc iespējas plašākam skatītāju lokam.

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas

2.3. Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Jāpievērš uzmanība gaismām / kadrējumam pasākuma ieraksta sagatavošanas laikā un ierakstā. Jārisina profesionālie izaicinājumi šajā saistībā. Turpināma prakse laicīgi sagatavot koncerta ieraksta režiju sadarbībā ar koncerta māksliniecisko komandu.

Recenzētā pārraide - Deju lielkoncerts “Es atvēru Laimas dārzu”

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 1 / 1 stunda 52 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums 2025. gada 12. jūlijs

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums pilnībā atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – kvalitatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku deju lielkoncertu “Es atvēru Laimas dārzu” LSM platformās.

Recenzenta skaidrojums:

Deju lieluzveduma “Es atvēru Laimas dārzu” televīzijas ieraksts atstāj pārlicinošu un profesionāli nostrādātu iespaidu. Horeogrāfijas un dejas ritms atainots precīzi, saglabājot dinamiku un vizuālo izteiksmību. Režija ievērota rūpīgi – kadri sekmīgi atspoguļo scenārijā iecerēto dramaturģisko struktūru, kas ļauj skatītājam sekot uzveduma attīstībai ar nepārtrauktu emocionālo sasaisti.

Īpaši atzinīgi vērtējams sabalansēts tuvo un tālo plānu kadrējums – tas rada vizuālu daudzveidību, vienlaikus saglabājot uzveduma kopainu un pievēršot uzmanību nozīmīgākajiem horeogrāfijas momentiem. Ieraksts ir labi sakadrēts un tehniski precīzi nostrādāts, kas apliecina profesionālu komandas darbu un iepriekšēju sagatavošanās procesu.

Ļoti veiksmīgs risinājums ir izvēle pēc oficiālās programmas noslēguma iekļaut sadejošanās daļas dejas, kurās īpaši spilgti izceļas dalībnieku patiesās emocijas – prieks, pacīlātība un kopības sajūta. Šis papildinājums sniedz ne tikai dokumentālu vērtību, bet arī emocionālu dziļumu, ļaujot svētku pieredzei turpināties ārpus formālās struktūras.

Atzinīgi vērtējams koncerta noslēguma režijas risinājums, kurā skatītājs iepazīstināts ar visiem uzveduma veidotājiem, tostarp laukuma asistentiem tuvplānā – tas ir godpilns žests un apliecinājums komandas kopīgajam ieguldījumam.

Vēl viena īpaša niansēta pieeja, kas izceļ šī ieraksta kvalitāti, ir tautas ticējumu/ atziņu epizodes – stadionā izskan balsī lasīti latviešu ticējumi vai atziņa, kurus ierunājuši virsvadītāji. Katrs ticējuma teksts vizuāli papildināts ar tuvplānu runātājam, tādējādi radot autentisku un cieņpilnu mirkli, kurš skatītājam ļauj sajust personisko klātbūtni.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums: Tiešraide veidota augstā mākslinieciskajā līmenī un atbilst augstākajiem kvalitātes standartiem.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:
Koncerts zīmju valodā pieejams interesentiem platformā LSM.lv.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Koncerta skatītāji un dalībnieki pārstāv dažādas sabiedrības grupas, vieno kopīgam mērķim, iesaista kopējā priekā, vairo lepnumu par savu valsti.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Lai arī kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu, raidījums pilnībā atbilst 1.7. kritērijam.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valsti un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Deju lieluzvedums "Es atvēru Laimas dārzu" ir viens no XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku kulminatīvajiem un vērienīgākajiem notikumiem un tradicionāli raisa plašu skatītāju interesi gan Latvijā, gan ārpus tās.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums:

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms).

Recenzenta skaidrojums:

Koncerts pieejams dažādās platformās LTV un LSM.lv, koncerta fragmenti veiksmīgi izmantoti sociālajos tīklos, koncerta aizkulises un mēģinājumu process visās LSM svētku platformās un kanālos atbilstoši satura specifikai (Ziņu raidījumi, sociālo kontu saturs, jauniešu saturs platformā pieci.lv).

2.Rekomendācijas

2.1.Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Dziesmusvētku noslēguma koncerts ir galvenais deju svētku koncerts un tādējādi pilnībā atbilst sabiedriskā pasūtījuma prioritātēm. Koncerts iekļaujams LSM programmā nākamajos svētkos.

2.2.Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas:

2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - Noslēguma koncerts “Te-aust” un Sadziedāšanās
Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 2 / 5 stundas
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datums 2025. gada 6. jūlijs

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem, kļūstot par XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku kulmināciju.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums pilnībā atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – kvalitatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku noslēguma koncertu “Te – aust” LSM platformās.

Recenzenta skaidrojums:

Svētku noslēguma koncerta “Te-aust” vizuālajā interpretācijā pirmo reizi tika pielietota konceptuāli atšķirīga režijas pieeja, kas izceļas ar māksliniecisku drosmi un novatorismu. Atzinīgi vērtējams koncerta režisora Jura Joneļa un Latvijas Televīzijas režisores Aigas Gramstes kopdarbs, kas rezultējies vizuāli pārdomātā un muzikāli precīzā interpretācijā. Režijas risinājumā dominē garāki tālie plāni, retāka kadru maiņa, kas veido plūstošu, emocionāli piesātinātu atmosfēru. Tajā pašā laikā kadrējums ir pielāgots pasākuma dramaturģijai – ritmisks, saskaņots ar mūzikas tempu un noskaņu, ļaujot skatītājam sajust gan muzikālo, gan emocionālo stāstījumu.

Šī ieraksta veiksmes atslēga ir arī jaunā sadarbības forma – gan vizuālās koncepcijas, gan režijas ieceres autors ir Aleksandrs Grebņevs, savukārt operatora darbā piedalījās tehnikuma audzēkņi. Latvijas Televīzijas atvērtība šādam radošam eksperimentam ir uzteicama – ne vienmēr šādas sadarbības nes augļus, taču šoreiz pierādījās, ka, strādājot vienotā komandā, iespējams radīt izcilu rezultātu.

Ieraksts veiksmīgi atspoguļo pasākuma scenāriju - kadros redzami gan vadītāji, gan solisti, diriģenti un kori. Īpaši jāatzīmē nebijušu paņēmienu izmantošana, piemēram, dalītais ekrāns, kur vienlaicīgi redzams solists un koris – šis risinājums ir ne tikai vizuāli interesants, bet arī dramaturģiski pamatots. Tāpat veiksmīgi izmantots *steadicam*, ļaujot piekļūt tuvāk notikumiem un iesaistītajiem māksliniekiem, radot klātbūtnes sajūtu.

Tomēr jānorāda arī daži aspekti, kas būtu diskutējami, tomēr vienlaikus pieņemot, ka šis bija vienots koncerta režisora konceptuāls koncerta sākuma daļas vizuālais redzējums: Ekspertes ieskatā koncerta sākuma daļā tālie plāni izmantoti pārāk plaši, tādējādi

attālinot skatītāju no emocionālas vēlmes kadrā ātrāk ieraudzīt stāsta galvenos varoņus – bērnus arī tuvplānos. Piemēram, “Gaismas pils” pirmā atskaņojuma laikā koncerta sākumā koris tiek rādīts vien kā fons, uzsverot virsdiriģentus. Tāpat arī Latvijas Valsts himnas izpildījuma laikā būtu bijis vēlams uzņemt tuvākus kadrus ar dalībniekiem. Priecē, ka, turpinoties koncerta norisei, skolēni tiek aizvien rādīti biežāk, un solistu ekspozīcijas ir plašas un nesteidzīgas, ļaujot iedziļināties muzikālajā vēstījumā.

Ieraksta montāža ir apzināti nesteidzīga, tā ļauj muzikālajai partitūrai atklāties pilnībā, nesaskaldot emocionālo vēstījumu. Dziesmas ar solistu piedalīšanos, piemēram, Renāra Kaupera un Ingas Cīpes “Mana dziesma”, ir vizuāli veiksmīgas un partitūrā precīzas, izvērsti rāda solistus. Taču, ņemot vērā, ka “Mana dziesma” ir viena no dalībnieku mīļākajām dziesmām, epizodēs, kur solistiem pievienojas koris, rodas vēlme vairāk redzēt kadrā arī kora dziedātājus.

Īpaši izceļami vairāki pārsteiguma brīži – skatītāju veidotais Latvijas karogs, epizodes, kurās koris patstāvīgi uzsāk dziesmu atkārtojumus, dejas un to pārdomātais vizuālais risinājums (piemēram, J.Stībeļa deismā “Upe”), kā arī ir koncerta noslēguma vizuālais risinājums – svētku retrospektīvais video Māras Upmanes Holšteinas dziesmas “Pilni viņu mani mati” laikā rada emocionāli piesātinātu un estētiski izsmalcinātu noslēguma akcentu visam koncertam. Pozitīvi vērtējama režisora pieeja – ar pārlieki dinamisku kadru montāžu “nesaskaldīt” koncerta atmosfēru un emocionālos mirkļus (piemēram, Raimonda Paula un dziedātājas nošu pāršķiršanas epizode dziesmā “Maza mana tēvu zeme” u.c.)

Savukārt pēc koncerta notikusī Sadziedāšanās, kas ilga aptuveni stundu, kļuva par patiesi kulminējošu svētku notikumu – prieka, satikšanās un kopā būšanas mirkli. Jāteic, ka dalībnieki gan nebija īpaši dziedātāji šajā programmas daļā, taču skatītāji varēja vērot dalībnieku svētku pieredzi – prieku, apskāvienus, sajūsmu, jaunas draudzības, kolektīvu kopības sajūtu, atkal satikšanos ar diriģentiem, skolotājiem, kā arī ģimenēm un draugiem uz vienas skatuves.

Arī operatoru darbs Sadziedāšanās laikā bijis īpaši radošs un spilgts – tuvplāni, kamera dejotāju lokā, kustībā caur dejotāju roku vārtiem un emociju notveršana brīžos, kas citādi varētu paslīdēt garām. Šī pieeja radīja īpašu klātbūtnes efektu un ļāva skatītājiem no malas sajūst svētku dzīvo pulsāciju. Būtiski, ka šis notikums nevarēja būt sakadrēts un izplānots kā koncerts, būdams arī neprognozējams savā ritējumā. Tādēļ televīzijas režisoram jāreķinās ar improvizāciju un operatoru radošo darbu kopējas noskaņas radīšanai, kas arī izdevās.

Kopumā svētku noslēguma koncerta “Te – aust” un “Sadziedāšanās” tiešraide vērtējama kā patiesi inovatīvs un mākslinieciski lielisks kopdarbs, kas precīzi atspoguļo pasākuma ieceri un dramaturģiju. Kā pozitīvu aspektu vēlos pieminēt arī LR3 Klasika koncerta tiešraidi, ko profesionāli un uzrunājoši vadīja Signe Lagzdīņa un Toms Putniņš.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums: Tiešraide veidota augstā mākslinieciskajā līmenī un atbilst visaugstākajiem kvalitātes standartiem.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Noslēguma koncerts gan tiešraidē, gan portālā LSM.lv pieejams zīmju valodā. Koncertā piedalījās arī Latvijas nedzirdīgo koris, kā arī kora dziedātāji ar īpašām vajadzībām.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Koncerta skatītāji un dalībnieki pārstāv dažādas sabiedrības grupas, vienojas kopīgam mērķim.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Kritērijs nav tieši attiecināms uz šī raidījuma formātu, vienlaikus saturs ir sabiedrību vienojošs un iedvesmojošs.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valsti un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Svētku koncerts "Te- aust" ir galvenais sabiedrības un kultūras dzīves notikums 13. jūlijā.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums atbilst 1.9. kritērijam

Recenzenta skaidrojums:

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums:

Koncerts pieejams dažādās platformās – LTV1 tiešraide, LR3 tiešraide, retranslē LR1, LR4, LR5, LSM.lv.

LR3 klasika koncertu komentē Signe Lagzdiņa un Toms Putniņš, sniedzot ieskatu notikumos uz skatuves, kā arī plašāku informāciju par koncerta māksliniecisko koncepciju un koncerta saturu.

Koncertam ir potenciāls turpināt uzrunāt skatītājus arī citās platformās, piemēram, *Spotify*, ja vien to ļauj autortiesību nosacījumi. Koncerta spilgtākie brīži pieejami arī LSM sociālajos kontos – *Facebook*, *Instagram*.

2. Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Dziesmusvētku noslēguma koncerts ir viena no sabiedriskā pasūtījuma prioritātēm, un pienākums sabiedriskajiem medijiem to atspoguļot definēts Dziesmu un deju svētku likumā.

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas

XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku noslēguma koncerta vizualizācijā veiksmīgi veidota sadarbība starp māksliniecisko komandu, LTV režijas komandu un vizuālās koncepcijas autoru. Vizuālais risinājums bija neierasts, eksperimentāls, precīzs, spilgti atklājot svētku skaisto un emocionālo atmosfēru. Darba kvalitāte ir ilgstošas un uzticamas sadarbības rezultāts. Kopīgas svētku vizuālās un televizioniskās interpretācijas sadarbība veidojama laicīgi arī turpmāko svētku atspoguļojumā.

2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - raidījumu cikls „Sanākam. Sadziedam. Sadancojam”

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 5 / kopā 2 stundas 30 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datumi 30. jūnijs, 1.,2.,3.,4., jūlijs,

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – plaši un informatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus LSM platformās.

Recenzenta skaidrojums:

Latvijas Radio 1 raidījumu cikls “Sanākam, sadziedam, sadancojam” stāsta par piecu Latvijas novadu dalībnieku gatavošanos XIII Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, tematiski strukturēts pēc novadu principa. Raidījumu cikls ir saturiski bagāts un mākslinieciski daudzveidīgs darbs, kurš vienlaikus dokumentē, analizē, atklāj un iedvesmo. Katrs raidījums veltīts vienam Latvijas reģionam, izgaismojot reģionālo daudzveidību, svētku sagatavošanas specifiku un cilvēkstāstus, kuri caurvij visu kustību.

Raidījums par svētku dalībniekiem no Latgales (30. jūnijs)

30. jūnija raidījums par Latgales kolektīviem izceļas ar īpašu krāsainību un dzīvīgumu. Audio formāts rada spilgtu vizuālu iespaidu – pateicoties kolorītām intervijām, dokumentāliem fona ierakstiem un emocionālai dinamikai. Raidījums piedāvā gan vērtīgu ieskatu tradīciju kopšanā, gan izgaismo cilvēkus, kas šos procesus virza – skolotājus, bērnus, kolektīvu vadītājus.

Īpaši atzīmējams sižets par akordeonistu koncertu, kas svētku programmā ir jauns žanrs – Latgale šeit iezīmējas kā vitāls kultūras telpas avots un Daugavpils kā akordeonmūzikas

galvaspilsēta. Šis notikums arī spilgti parāda kultūru integrējošo spēku – cittautiešu iesaiste caur mūziku ir dabiska un iedvesmojoša.

Raidījums par svētku dalībniekiem no Vidzemes (1. jūlijs)

1. jūlija raidījumā par Vidzemes kolektīviem iezīmējas pārliecinošs uzsvars uz tradīciju pārmantojamību, cilvēku entuziasmu un skolotāja lomu. Sižeti par deju kolektīviem un ģitāristu ansambli Sērenē apliecina, ka ne tikai "galvenās nozares" veido svētku raksturu – tieši daudzveidība ir tā, kas rada kopainu. Intervijas izgaismo gan vēsturisko kontekstu, gan personīgus stāstus par dalību, mantojumu ģimenē un motivāciju piedalīties.

Priecē raidījuma pieejamība arī rakstiskā formā, kas veicina iekļaujošu pieejamību dažādām auditorijām.

Raidījums par svētku dalībniekiem no Kurzemes (2. jūlijs)

2. jūlija raidījums no cikla “*Sanākam, sadziedam, sadancojam*” sniedz dzīvu un sirsnīgu ieskatu Kurzemes kolektīvu gatavošanās procesā XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Tajā spilgti atklājas, cik nozīmīga loma svētku kontekstā ir skolotājam – gan kā iedvesmotājam, gan kā emocionālam atbalstam skolā. Vaiņodes skolotājas Mairas Strēles stāsts apliecina, ka pat pavisam mazā lauku skolā ir iespējams saglabāt deju kolektīvu, ja ir ticība un neatlaidība.

Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas meiteņu koris un diriģents Andris Kontauts raidījumā rada stāstu par skolotāja lomu mākslinieciskās kvalitātes nodrošināšanā, skolotāja kā radošas personības un iedvesmas avota, motivētāja nozīmi radošā darbā.

Raidījums apliecina, ka dziesmu un deju svētki nav tikai pasākums – tie ir dzīvesveids, vērtība un kopā būšana, atbildība un pieredze grūtā darbā sasniegt izcilus rezultātus.

Raidījums par Rīgas kolektīviem svētkos (3. jūlijs)

3. jūlijā raidījums par svētku dalībniekiem no Rīgas sniedz daudzdimensionālu ieskatu ne tikai kolektīvu darbā, bet arī kokļu kustībā kopumā. Intervijas ar skolotājiem un bērniem ļauj klausītājam izprast, kā tiek pieņemts lēmums apgūt tieši šo instrumentu un kādēļ kokle viņiem kļūst par visiemīlotāko mūzikas instrumentu. Īpaši interesants sižets veltīts lietīšķās mākslas izstādei “Starojums”, kuras apraksts ir gan pedagoģiski vērtīgs, gan vizuāli uzrunājošs – tiek skaidrots, kā darbi tapuši, kas iedvesmojis audzēkņus, un kā šis process saistīts ar Dziesmu un deju svētku ideju.

Raidījums stāsta arī par profesionālo skolu audzēkņu līdzdalību un kolektīvu dažādību, kas 11. jūlijā būs vērojama Vērmanes dārzā – dienā, kas veltīta profesionālo skolu radošajam sniegunam. Vadītāja vietnieces Gintas Rukmanes komentāri ļauj saprast plašāku ieceru un programmas saturu.

Raidījums par svētku dalībniekiem no Zemgales (4. jūlijs)

4. jūlija raidījumā par Zemgales kolektīviem īpaši izceļams ir pūtēju orķestru stāsts – dalībnieki atklāj gan draudzības nozīmi kolektīvā, gan vēlmi pēc izaicinājumiem repertuārā. Bērni, kas darbojas vairākos kolektīvos vienlaikus, apliecina kustības dinamiku un daudzveidību. Intervijas ar vecākiem atklāj sadarbības nozīmi starp bērniem, ģimenēm un skolotājiem.

Stāsts par folkloras kopu “Tarkšķi” ir spilgts piemērs tam, kā tradīcija veidojas tieši ģimenē – sākot ar tuvāko radnieku iesaisti un izveidojoties par, iespējams, lielāko folkloras kopu Latvijā.

Kopsavilkums

Raidījumu cikls veidots pēc vienotas un pārdomātas struktūras – katrā raidījumā tiek iepazīstināts ar konkrētā novada dalībnieku skaitu un pārstāvētajām nozarēm, kā arī padziļināti atklāti stāsti no dažādām nozarēm. Nozaru sadalījums starp reģionu raidījumiem ir saplānots tā, lai nerastos dublēšanās, tādējādi klausītājs iegūst pilnvērtīgu un daudzveidīgu priekšstatu gan par visiem Latvijas reģioniem, gan par Dziesmu un deju svētku dažādajām nozarēm.

Cikls piedāvā plašu skatījumu uz svētkiem – māksliniecisku, emocionālu, vēsturisku un personisku, vienlaikus izgaismojot gan dalībnieku, gan skolotāju motivāciju, cerības un pieredzi gatavošanās laikā. Raidījumi apliecina, ka dalība amatiermākslas kolektīvā ir ne tikai radošs un priecīgs piedzīvojums, bet arī mērķtiecīgs darbs, kas sniedz gandarījumu un dzīves pieredzi, īpaši sadarbojoties, disciplinējot sevi rezultāta sasniegšanai, uzsverot ģimenes un tradīcijas pārmantojamības pieredzi kā unikālu vērtību.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Vispusīgs, daudzveidīgs, informatīvs un vienlaikus emocionāls stāsts par svētku procesā iesaistītajiem dalībniekiem un pašu procesu, tā vērtību pārmantojamību un inovācijām.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums ir klausāms, pieejams cilvēkiem ar redzes traucējumiem, savukārt cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem pieejama raidījuma rakstiskā versija portālā LSM.lv.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Izvērtējumu skat. 1.2. punktā

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu

mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Kopumā atbilst, bet, tā kā svētkos piedalījās arī specializēto skolu audzēkņi, kādā no epizodēm būtu iespējams pastāstīt par šo skolu audzēkņu iesaisti svētkos un to nozīmi viņu ikdienā.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums:

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Raidījums patiesi kvalitatīvi atspoguļo gatavošanos svētkiem visā Latvijā, veiksmīgi iepazīstinot ar svētku nozaru daudzveidību, portretējot dažādus dalībniekus, skolotājus. Atzīstami, ka raidījumu cikla saturs veidots tikai par svētku dalībniekiem, akcentējot viņu nozīmi un ieguldījumu svētku tradīcijas nepārtrauktībā.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums:

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Raidījums klausāms, lasāms un visvieglāk atrodams platformas LSM.lv sadaļā “Skolēnu dziesmu un deju svētki”. Tas viennozīmīgi veicina plašāku auditorijas aptveri. Recenzente raidījumu klausījās, izmantojot tieši šo platformu.
--

2.Rekomendācijas

2.1.Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Turpināt regulāru satura veidošanu par notikumiem un procesiem tradīcijas ietvaros un nozarēs arī starpsvētku periodā.

2.2.Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas

2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - raidījumu cikls „Sidraba birzs”

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 3/ kopā 1 stunda 30 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datumi 8.jūnijs, 22. jūnijs, 6. jūlijs

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus LSM platformās.

Raidījums “Sidraba birzs” (8. jūnijs)

Raidījumu “Sidraba birzs” struktūru veido pamatā triju satura līniju izvēle katrā raidījumā. Autore viesojas pie kolektīviem un stāsta par gatavošanos svētkiem, runājot par svētku programmas satura tapšanu un dalībnieku gatavošanos notikumiem. 8. jūnija raidījumā ir stāsts par Madonas novada deju kolektīvu “Ikaviņa” gatavošanos svētkiem un ceļu uz tiem.

Raidījumā uzzinām arī par pirmajiem Latvijas bērnu dziedāšanas svētkiem Madonas novadā 1866. gadā, kā arī par Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas 7. klases iniciatīvu – labdarības koncertu “No notīm līdz tērpiem”, kura mērķis ir piesaistīt līdzekļus strauji augušā kora tautas tērpu iegādei, lai tie pietiktu visiem dalībniekiem. Mērķis ir sasniegts, pieredzē dalās gan skolēni, gan skolotāji, atklājot ne vien tradīciju, bet šādas motivējošas iniciatīvas, ko vēlme piedalīties svētkos rosina. Iedvesmojošas sarunas ar jauniešiem un skolotāju atklāj, ka mērķis piedalīties svētkos ar pašu gādātiem tautas tērpiem, jauniešiem ir ne vien kopā muzicēšanas prieks, bet arī laba pieredze pasākumu organizēšanā, komandas darbā, lai sasniegtu mērķi.

Raidījums stāsta arī par vērienīgi iecerēto mūsdienu dejas uzvedumu “Kastaņa puslode” – trīs gadu darba rezultātu, kura idejiskais kodols ir pusaudzņa personības izaugsmes ceļš. Intervija ar deju lieluzveduma māksliniecisko vadītāju Edīti Ābeltiņu atklāj mūsdienu dejas nozares attīstību un pieaugošo popularitāti Latvijā, kā arī uzveduma daudzslāņaino dramaturģiju, kas jauniešiem mūsdienu dejas valodā palīdz izdzīvot savu pieaugšanas ceļu un pastāstīt to citiem.

Katra raidījuma epizode sniedz ieskatu izvēlētajās tēmās un iezīmē kompleksus procesus, ko koncertu veidotāji vai skolotāji un dalībnieki piedzīvo svētku sagatavošanas laikā.

Raidījums “Sidraba birzs” (22. jūnijs)

Raidījums stāsta par Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, īpašu uzmanību pievēršot koklētāju un pūtēju orķestru dalībnieku gatavošanās procesam un sajūtām, sagaidot gaidāmos svētkus.

Inta Pīrāga devās uz Apšuciema skolu, kur vasaras nometnē satikās kokļu ansambļi "Austriņa", "Liepziedi" un "Zeltskariņi", lai pilnveidotu ne tikai kokļu spēli, bet arī citas prasmes. Skolotāja Iveta Tauriņa uzsver, ka šādas nometnes veicina arī draudzību, savukārt paši dalībnieki sarunā dalās ar stāstiem, kāpēc viņi ar nepacietību gaida šīs vasaras kopā būšanu.

Ķekavas novada svētkos raidījuma veidotāji tikās ar Ķekavas mūzikas skolas pūtēju orķestra dalībniekiem – Madaru un Ernestu, kuri spēlē alta saksofonu, flautistēm Elzu un Annu, kā arī Oskaru, kurš apgūst sitaminstrumentus. Daļa no orķestra repertuāra svētkos izskanēja diriģenta Elmāra Vaivoda vadībā, un kopā ar jaunajiem mūziķiem muzicēja arī flautas skolotāja Eva Jevstignejeva.

Raidījumā piedalās arī kokļu mūzikas koncerta "Dzīslējums" mākslinieciskā vadītāja Ieva Šablovska un režisore Diāna Kaijaka. Skolotājas aicina arī uz koncertiem baznīcās un Vērmaņdārzā, kuros piedalīsies kolektīvi, kas nav tikuši izvirzīti dalībai koncertā “Dzīslējums”. Par gaidāmo pūtēju orķestru koncertu "Tā radās skaņa" Ķīpsalas izstāžu centrā skatītāji gūst priekšstatu no sarunas ar koncepcijas autori, horeogrāfi Ilzi Līviņu, un režisori Ingu Krišāni.

Raidījums “Sidraba birzs” (6.jūlijs)

Šis raidījums bija veltīts pūtēju orķestru un koru finālskatēm Rīgā. Raidījuma vadītāja Inta Pīrāga iepazīstina ar skašu dalībniekiem no Daugavpils un Alūksnes un principu, kā tiek vērtēts orķestru sniegums.

Savukārt Diāna Dūdiņa-Kurmiņa stāsta par Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku Koru konkursa finālu, kurā piedalījās 76 labākie kori no visiem Latvijas novadiem un kurš risinājās vienlaikus trīs dažādās norises vietās.

Raidījums sniedz ieskatu konkursu norisē, dalībnieku emocijās un skolotāju ceļā uz bērnu un jauniešu sagatavošanu šim skatēm. Raidījums iezīmē labāko kolektīvu veiksmes faktoros ceļā uz labiem sasniegumiem – lielus mērķus, spilgtas personības, harismātiskus skolotājus, lielu darbu un grūtību pārvarēšanu ceļā uz mērķi, iedvesmojošu mērķi, spēju kopīgiem spēkiem un kopīgā darbā to sasniegt.

Vērtējot raidījumu ciklu kopumā – “Sidraba birzs” raidījumu cikls atspoguļo Dziesmu un deju svētku norises visa gada garumā. Skolēnu svētkiem veltīto raidījumu skaits svētku laikā bija neliels – 3 raidījumi, un tie diemžēl nebija pievienoti klausīšanai paredzētajam saturam LSM svētku atspoguļojuma sadaļā portālā, kas apgrūtināja nezinoša klausītāja piekļuvi šim saturam.

Jāteic, ka atbilstoši kanāla specifikai uz pozitīvā svētku pēcsajūtas viļņa būtu bijis gaidāms arī kopējais svētku izvērtējums pēcsvētku raidījumā, tomēr šāds raidījums LR3 ēterā laika posmā līdz 31. jūlijam nebija plānots. Svētki bija neapšaubāmi veiksmīgi, un šo veiksmi noteica vairākas būtiskas satura komponentes – gan jauniešu prieks un darba rezultāts, gan oriģinālas mākslinieciskās koncepcijas, gan radošas sadarbības formas tostarp arī sadarbībā ar medijiem. Tādēļ, atrodoties vēl uz kopējā svētku noskaņas viļņa, būtu bijis īstais brīdis svētkus izvērtēt ne tikai informatīvi, bet arī analītiski, aplūkojot faktoros, kas radīja šādu kopējo rezultātu.

Ne vienmēr notikumi jāanalizē tikai tad, ja to realizācijā bijušas problēmas vai neveiksmes. Arī veiksmes faktori ir svarīgi – tie palīdz izprast, kas darbojas, kas aizrauj dalībniekus un skatītāju, kas veido vienlaikus uzrunājošu un jēgpilnu saturu. Šāda refleksija būtu vērtīga, plānojot nākotnes svētku programmas un attīstot to satura kvalitāti.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Plaši un daudzveidīgi atspoguļots aplūkots saturs.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Daļēji atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums ir klausāms, pieejams cilvēkiem ar redzes traucējumiem, tomēr par raidījumu saturu internetā LR3 sadaļā pieejamas tikai anotācijas par gaidāmo raidījuma saturu. Trūkst raidījuma transkripcijas rakstiskā formā, kas nodrošinātu raidījumu satura pieejamību arī cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: Atbilst
Recenzenta skaidrojums:

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.6. kritērijam atbilst.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.7. kritērijam atbilst.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valsti un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Plašāku vērtējumu skat. 1.2. punktā

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums: Raidījumu cikls 1.9. kritērijam atbilst (skat. Vērtējumu 1.2. punktā)

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Kā jau minēts – raidījums ārpus lineārā ētera pieejams tikai LR3 Klasika digitālajā vietnē, kur iespējams iepazīties arī ar fotogrāfijām no raidījuma ierakstiem. Tomēr cikla raidījumi bet nebija iekļauts LSM.lv svētku sadaļā internetā.
--

2.Rekomendācijas

2.1.Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Svētku veidotāji allaž vērš uzmanību un amatiermākslas kustības dalībnieki zina, ka dziesmusvētki ir ne vien notikums reizi piecos gados, bet gan nepārtraukts process. Raidījums "Sidraba birzs" stāsta par tradīcijas norisēm visa gada garumā, ne vien svētku sagaidīšanas un norises laikā. Lai stāstītu par tradīcijas procesiem un aktualitātēm, noteikti šāds saturs ir iekļaujams programmās gan radio, gan digitālajās platformās, gan dokumentālās programmās, gan notikumu atspoguļojumā tiešraidēs.

2.2.Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas.
Atbilstoši LR3 kā klasikas – profesionāli padziļināta satura raidstacijas specifikai, būtu bijis vēlams arī aktuāls raidījums tuvajā pēcsvētku periodā, kas aplūkotu svētku satura veiksmes faktorus. Tomēr svētku izvērtējuma konference novembrī dos šādu iespēju nākamajos raidījumos.

2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Recenzētā pārraide - raidījumu cikls „Svētku lāde”

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 5 / kopā 20 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datumi 25. jūnijs, 3.,8.,9.,10. jūlijs

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – plaši un informatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus LSM platformās.

Recenzenta skaidrojums:

"Svētku lāde" ir Latvijas Radio 3 veidots sižetu cikls, kas sniedz vēsturisku ieskatu Dziesmu un deju svētku norisēs, personībās un tradīcijās. Raidījumu cikls izceļas ar kvalitatīvu izpēti, muzikoloģisku skatījumu un bagātu vēsturisko materiālu, tajā skaitā intervijām, arhīvu fragmentiem un refleksijām no nozīmīgām personībām. Tas ir vērtīgs resurss ilgtermiņa klausītājiem – skolotājiem, kultūras interesentiem, pētniekiem un radošo jomu studentiem.

25. jūnijs

Skolēnu dziesmu svētku pirmsākumi – dziesmu diena Neikena kalniņā 1864. gadā
Vēsturisks apskats par skolēnu dziesmu dienu Vidzemē, pie Neikena kalniņa 1864. gadā. Klasisks izklāsts, bagātīgs faktu materiāls, īpaši piemērots zinātkāram un sagatavotam klausītājam. Materiāls izceļ Neikenu kā vienu no šī kustības aizsācējiem. Ieteikums – papildināt ar kontekstu klausītājam: kur atrodas Neikena kalniņš, kāda ir šī vieta šodien, un kas bija Neikens kā personība. Vērtīgs materiāls, kas piemērots mācību un pētnieciskām vajadzībām. Vēlams paplašināt sasniedzamību ar vizuāliem vai interaktīviem materiāliem (piemēram, animācijām vai komiksiem), ja ir iespēja saturu veidot sadarbībā ar citām redakcijām, kas strādā ar satura izveidi jaunākām auditorijām un ne tik sagatavotam klausītājam kā LR3.

3. jūlijs

Diriģents Jānis Brands

Jānis Erenštreits stāsta par Jāni Brandu – nozīmīgu personību zēnu un jaukto koru kustības attīstībā. Tiek uzsvērti Branda pedagoģiskie principi, stingrība, augstie profesionālie standarti un ieguldījums svētku kultūrā. Iedvesmojošs portretējums, kas atklāj, kā konkrētas personības spējušas ietekmēt veselu tradīciju attīstību Latvijā.

8. jūlijs

Intervija ar Ingrīdu Edīti Saulīti – skolēnu deju svētku pirmsākumi Latvijā

Lielisks raidījums, kurā apvienota vēsturiskā atmiņa, personības stāsts un latviešu skatuves dejas kustības attīstības perspektīva. Arhīva materiāli un intervija ar vienu no deju kustības pamatlicējiem – Ingrīdu Edīti Saulīti par svētku sākotni. Raidījums ir vienlaikus informatīvs un emocionāli uzrunājošs. Vien vēlams papildināt ar norādi uz biogrāfisku informāciju par I. E. Saulīti – virsvadītāju, goda virsvadītāju, vienu no nozīmīgākajām figūrām skolēnu deju kustībā Latvijā.

9. jūlijs

Mārtiņa Brauna dziesmas “Saule, Pērkons, Daugava” iekļaušana skolēnu svētkos

Raidījums ir stāsts par diriģenta Jāņa Erenštreita iniciatīvu, skolēnu dziesmusvētku repertuārā padomju okupācijas gados iekļaujot Mārtiņa Brauna “Saule, Pērkons, Daugava”, Jāņa Lūsēna “Labvakar, Latvija” un Imanta Kalniņa “Ceļš uz mājām”. Drosmīgi un savam laikam revolucionāri lēmumi, kas vēlāk ietekmē visu svētku satura virzību un repertuāra

atjaunošanos. Kodolīgs un simboliski nozīmīgs raidījums par inovāciju tradīcijās – lielisks piemērs tam, kā ar radošu pieeju var iedzīvināt laikmetīgu saturu svētku programmās.

10. jūlijs

Dziesmu un deju svētku nozīmīšu vēsture

Raidījums ir ieskats svētku vizuālās kultūras vēsturē, aplūkojot nozīmītes kā simbolus, kas glabā atmiņu un liecina par piederību. Raidījums iezīmē arī sociālkulturālo kontekstu un dizaina attīstību. Mazāk zināms, taču vizuāli un emocionāli nozīmīgs svētku identitātes aspekts, kas palīdz izprast svētku identitāti un ideoloģiju laiku lokos.

Vērtējot kopumā, sižetu cikls “Svētku lāde” izceļas ar kvalitatīvu satura izpēti, autentisku vēstījumu – stāstnieki ir paši vēstures veidotāji (Jānis Erenštreits, Ingrīda Saulīte, muzikoloģe un dziesmusvētku vēstures pētniece Ilze Šarkovska-Liepiņa). Raidījumu cikls kalpo gan kā informatīvs, gan kā izzinošs resurss – īpaši nozīmīgs izglītības iestādēs un kultūras kontekstu skaidrošanā. Tā formāts ir piemērots ilgtermiņa klausīšanai, un tas, ka raidījumi tiek transkribēti, padara tos pieejamus arī kā lasāmu informāciju.

Īpaši pozitīvi vērtējams, ka cikls spēj uzrunāt ne tikai operatīvo auditoriju, bet arī veidot ilglaicīgu saikni ar klausītājiem – skolotājiem, pētniekiem, audzinātājiem. Netiešā ietekme, piemēram, caur mācību saturu skolās un kolektīvos, var būt īpaši nozīmīga nākamajām paaudzēm.

Ieteikumi:

- Pievienot atsauces vai saites uz papildu informāciju par minētajām personībām un notikumiem.
- Apsvērt iespēju daļu materiālu pārstrādāt citos formātos (animācijas, vizuālas esejas, audio-podkāsti ar interaktīviem elementiem), lai sasniegtu plašāku auditoriju, īpaši jauniešus.
- Izstrādāt tematiskas apakšvienības mācību vajadzībām – kā izglītojošus materiālus.
- Pievērst uzmanību šāda satura esamībai LSM kanālā ar plašāku un auditoriju sasniedzošu pašreklāmu (satura māketings).

Sižetu cikls “Svētku lāde” ir ilgtspējīgs, nozīmīgs ieguldījums svētku vēstures dokumentēšanā un kultūras izpratnes veidošanā – ar potenciālu kļūt par kvalitatīvu resursu Dziesmu un deju svētku vēstures izpētē plašākā sabiedrībā, kā arī – ja ne lineārajā apraidē vai LSM digitālajos resursos, bet arī netieši – caur skolotājiem, mācību programmām, sasniedzot arī bērnu un jauniešu auditoriju. Labs materiāls sociālo tīklu saturam svētku laikā.

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.3. kritērijam atbilst.

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: <u>atbilst</u> /daļēji atbilst/neatbilst
Recenzenta skaidrojums: Raidījums ir klausāms, pieejams cilvēkiem ar redzes traucējumiem, savukārt cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem pieejama raidījuma lasāmā versija https://klasika.lsm.lv/lv/lr3/raidijumi/svetku-lade/ . Diemžēl tikai viens cikla raidījums (Dziesmu diena Neikena kalniņā 1864.g.) ir pieejams kopējā LSM.lv svētku satura sadaļā.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.5. kritērijam atbilst.

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.6. kritērijam atbilst.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Nav attiecināms
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, kritērijs nav attiecināms.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.8. kritērijam atbilst.

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījumu cikls 1.9. kritērijam atbilst (skat raidījuma vērtējumu 1.2. punktā)

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums:

Raidījumu cikls kopumā atrodams gan LR3 vietnē <https://klasika.lsm.lv/lv/lr3/raidijumi/svetku-lade/>, gan *Spotify*, izmantojot iespēju sasniegt klausītājus vairākās platformās. Taču, kā minēts iepriekš, raidījums nav ietverts LSM svētku kopējā digitālajā vietnē, kas šo saturu, tāpat, kā raidījuma “Sidraba birzs” gadījumā, zināmā mērā izolē no kopējās LSM svētku satura plūsmas dažādām auditorijām.

2.Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Labs risinājums svētku tradīcijas un vēstures dokumentēšanai – vēsturiskos notikumus un pagrieziena punktus svētku vēsturē un attīstībā stāsta paši šo izmaiņu, notikumu iniciatori vai līdzdalībnieki. Satura tematika kļūst aktuālāka un pamanāmāka pirmssvētku periodā. Ieteicams formāts, turpinot stāstīt par svētku vēsturi pirmssvētku un svētku laikā arī turpmāk.

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas

2.3. Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Skatīt ieteikumus raidījuma izvērtējuma 1.2. un 1.10. punktā

Recenzētā pārraide “Pieci.lv” video sērija “Iefiltrējies svētkos”

Recenzēto satura vienību skaits/ilgums: 5 / kopā 2 stundas 30 minūtes

Recenzēto satura vienību pārraidīšanas/publicēšanas datumi: 9., 13. un 30. jūnijs

1.Vērtējums

1.1. Atbilstība sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums atbilst sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa stratēģiskajam mērķim atbilstoši Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumam un sabiedriskā pasūtījuma gada plāna uzdevumiem

1.2. Atbilstība programmas vai pakalpojuma pozicionējumam, žanra kritērijiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst:

Raidījums atbilst programmas pozicionējumam, žanra kritērijiem – plaši un informatīvi atspoguļot XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus LSM platformās.

Latvijas Radio jauniešu multimedialā platforma “Pieci.lv” 2025. gada jūnijā nāca klajā ar radošu un atraktīvu video sēriju “Iefiltrējies svētkos”, kas veidota kā slepenās kameras stila projekts. Trīs sērijās slepenā “aģente” Sofija, ar austiņā čukstošo komiķes Naomi un pārsteiguma viesu palīdzību, cenšas iefiltrēties dažādos svētku kolektīvos – jauktajā korī, deju kolektīvā un pūtēju orķestrī. Formāts ir gan izklaidējošs, gan emocionāli piesātināts, ļaujot skatītājiem sajūst Dziesmu un deju svētku gaidīšanas sajūtu no “iekšpuses”.

Kopējais skatījumu skaits *YouTube* platformā pārsniedz 5700 (konkrēti – 3 869 + 1 194 + 677 skatījumi). Raidījumi publicēti attiecīgi 9., 13. un 30. jūnijā 2025. gadā. Kopumā satura kvalitāte, radošums un jauniešiem saprotamā forma padara šo sēriju par veiksmīgu eksperimentu.

Formāta pievilcību veido vairāki elementi:

- Slepenā kamera un identitātes tēlošana rada intrigu.
- Spēles elementi (austiņā dotie norādījumi) veido negaidītus pavērsienus.
- Katras sērijas noslēgumā atklājot “slepeno misiju”, atklājas arī pašu kolektīvu reakcijas – no pārsteiguma līdz smiekliem un atzinībai.
- Tiek sniegts arī emocionāls vēstījums – jauniešu pieredze svētkos un tradīciju nozīme.

Video sērija piemērota *YouTube* formātam – dinamiska, kodolīga, vizuāli tīra, un tai piemīt “behind-the-scenes” šarms. Tomēr “Pieci.lv” un “Radio Pieci” sociālajos tīklos (*Instagram, TikTok, X, Facebook*) neizdevās atrast plašāku informāciju par šo konkrēto sēriju, kas ierobežo atgriezeniskās saites analīzi ar auditoriju. Potenciāli šis saturs būtu bijis pelnījis lielāku izcelšanu arī digitālajās platformās.

Lai arī skatījumu skaits varētu būt lielāks, “Iefiltrējies svētkos” ir labs piemērs multimediju satura eksperimentiem papildus plaši izvērstajam svētku pamata saturam citās LSM platformās. Tas atbilst jauniešu auditorijai un papildina Latvijas Sabiedriskā medija piedāvājumu svētku kontekstā. Tas ir interesants, asprātīgs un godprātīgi veidots saturs, kurš ne tikai izklaidē, bet arī cieņpilni attēlo Dziesmu un deju svētku tradīciju dažādību.

Kopumā radoši, asprātīgi un rotaļīgi veidots raidījums mērķauditorijai.

Jāatzīmē, ka “Iefiltrējies svētkos” bija tikai viens no Latvijas Radio 5 – “Pieci.lv” svētku satura tvērumiem. LR5 gan lineārajās, gan digitālajās platformās piedāvāja bagātīgu, radoši interpretētu un mūsdienīgu skatījumu uz Dziesmu un deju svētkiem – iekļaujot stāstus par dalībniekiem, skaidrojumus par tradīcijām, kā arī pat tautasdziesmu interpretācijas jauno mūziķu aranžējumos. Īpaši jāizceļ svētku tiešsaistes studijas potenciāls Vērmaņdārzā, kas tika veiksmīgi izmantots, lai radītu klātbūtnes sajūtu un veidotu dzīvu saikni ar auditoriju gan klātienē, gan tiešsaistē, gan arī sociālo tīklu (*Instagram, TikTok*) saturs un sadarbība ar svētku rīkotājiem platformā www.nacgavilet.lv

1.3. Atbilstība žurnālistikas izcilības un visaugstākajiem starptautiskajiem profesijas un kvalitātes standartiem, kas iekļauti redakcionālajās vadlīnijās, medija rīcības un ētikas kodeksā.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

1.4. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina savu pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst
Daļēji atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Raidījums ir klausāms, pieejams cilvēkiem ar redzes traucējumiem, savukārt cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem piemērotākais būtu bijis surdotulkojums.

1.5. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Recenzenta vērtējums: Atbilst

Recenzenta skaidrojums:

Izvērtējumu skat. 1.2. punktā

1.6. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis stiprina vispārēju cieņu pret dažādām sabiedrības grupām, veicina to savstarpējo aizspriedumu mazināšanos, dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sabiedrības locekļiem.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst

Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.6. kritērijam atbilst.

1.7. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ņem vērā Latvijas sabiedrības daudzveidību sociālajā, ekonomiskajā, reģionālajā, izglītības, kultūras un reliģijas, kā arī citādā ziņā un respektē cilvēka tiesības un pamatbrīvības.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Atbilst
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.7. kritērijam atbilst.

1.8. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis sniedz informāciju par valstī un pasaulē aktuālām norisēm, piedāvājot to padziļinātu izpēti un analīzi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Kritērijs nav attiecināms uz šī raidījumu cikla formātu
Recenzenta skaidrojums:

1.9. Atbilstība principam, ka sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izzina Latvijas sabiedrību un rosina auditorijas līdzdalību sabiedriski politiskajos, sociālajos, kultūras, sporta pasākumos un norisēs un veicina zināšanas, radošumu un izaugsmi.

Recenzenta vērtējums: atbilst/daļēji atbilst/neatbilst Raidījums atbilst 1.9. kritērijam
Recenzenta skaidrojums: Ņemot vērā raidījuma satura specifiku, raidījumu cikls 1.9. kritērijam atbilst.

1.10. Satura nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un platformu dažādības potenciāla izmantošana. (ja attiecināms)

Recenzenta skaidrojums: Raidījums skatāms tikai <i>YouTube</i> vietnē, domājams, tā ir medija apzināta stratēģiska publicēšanas vietnes izvēle atbilstoši raidījuma satura eksperimentālajam raksturam un piemērotībai <i>YouTube</i> satura specifikai.

2. Rekomendācijas

2.1. Vai sabiedriskā pasūtījuma ietvaros būtu jāturpina (jāpaplašina, jāsašaurina) šāda satura nodrošināšana arī nākotnē?

Raidījums ir tipisks eksperimentāls, radošs projekts, kas atbilst konkrētam – tieši šim laikam un atspoguļo aktuālas tendences video satura veidošanā digitālām platformām. Nākotnē atbalstāms kā radošs eksperiments un paņēmieni, uzrunājot jaunas auditorijas.

2.2. Vai projekta realizēšanai būtu nepieciešami kādi profesionālie redakcionālās prakses un satura uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Recenzenta rekomendācijas

2.3.Papildu secinājumi un rekomendācijas.

Recenzenta rekomendācijas

Secinājumi, izvērtējot XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku atspoguļojumu Latvijas Sabiedriskajā medijā kopumā

Vērtējot XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku atspoguļojumu Latvijas Sabiedriskajā medijā (LSM), būtiski ņemt vērā medija kopējo pienesumu gan tradicionālajos kanālos – televīzijā un radio, gan digitālajās platformās – LSM.lv, *YouTube*, kā arī sociālajos medijos, un skatīt svētku satura pienesumu LSM “informatīvajā telpā”.

Kopumā svētku atspoguļojums LSM platformās vērtējams kā plašs, daudzveidīgs, saturiski daudzdimensionāls un kvalitatīvs gan piedāvātā satura daudzveidībā, gan vizuālajā kvalitātē.

Arī LTV programma svētku laikā tika tematiski strukturēta, piedāvājot skatītājiem ne tikai tiešraides un oriģinālsaturu, bet arī bagātīgu arhīvu materiālu klāstu – dokumentālās filmas, vēsturiskus un jaunāku laiku koncertierakstus, tematiski saistītus raidījumus par gan skolēnu, gan vispārējo Dziesmu un deju svētku tradīcijām. Programmās tika iekļauti dažādu laiku Dziesmu svētku ieraksti, dokumentālo filmu cikls “*Sirdsbalsība*”, kā arī īsformāta stāstu sērija “*Dziesmas ceļš*”, seriāla “*Kolektīvs*” abas sezonas, filma “*Zeme, kas dzied*” u.c.

Svētku noskaņa bija klātesoša visos LSM kanālos un digitālajās platformās, radot vienotu, saskaņotu un ar svētku tematiku piesātinātu informatīvo telpu. LTV un Latvijas Radio ziņu dienesti sniedza daudzveidīgu un kvalitatīvu svētku atspoguļojumu rīta, dienas un vakara ziņu raidījumos, īpaši izceļot spilgtus svētku mirkļus, dalībniekus un koncertu epizodes. Līdzvērtīgi aktīvi tika izmantoti arī sociālie tīkli, nodrošinot gan informatīvu, gan emocionāli piesātinātu saturu.

Recenzentes vērtējumā, LSM darbs svētku atspoguļošanā kopumā vērtējams kā ļoti profesionāls, daudzveidīgs un vizuāli augstvērtīgs, sniedzot sabiedrībai gan plašu informāciju par svētkiem, gan klātesamības sajūtu un emocionālu kopības sajūtu.

Plašajā svētku procesu un pasākumu piedāvājumā recenzentes uzdevums bija atbilstoši sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem – izvērtēt konkrētus raidījumus un tiešraides dažādās LSM platformās. Visi izvērtētie raidījumi atbilst sabiedriskā pasūtījuma mērķiem un to kvalitātes aspekti – profesionālā realizācija, izklāsta metodes, izvēlētie radošie un mākslinieciskie paņēmieni – piešķir sabiedriskajam uzdevumam dziļumu un papildu vērtību, kas raksturoja kopumā visu svētku satura piedāvājumu – gan koncertu tiešraides, gan ziņu sižetus, gan atsevišķi akcentētas spilgtas svētku epizodes.

LSM programmu saturā iezīmējās vairākas satura līnijas, kas analizējamās un izvēršamās plašākās diskusijās par svētku būtību, tradīcijas multidisciplināritāti un izglītojošiem aspektiem:

Tradīcijas un starpdisciplināra funkcionalitāte

Svētku raidījumu saturs uzskatāmi atklāj Dziesmu un deju svētku tradīcijas starpdisciplināro dabu un tās nepārtrauktību. Atspoguļojas vairāki nozīmīgi aspekti:

- **Ģimenes loma tradīcijas pārmantošanā** – ģimene kā ilgspējas un kultūras nodrošinājuma avots.
- **Skolotāja nozīme** – skolotājs kā līderis, motivētājs un sadarbības veidotājs, kas pielāgo metodes un pieejas mūsdienu bērnu vajadzībām (Aijas Kincas veidotais “*Aculiecinieks*”, sižeti ziņu raidījumos, cikli “*Sanāciet, sadziediet, sadancojiet*”, “*Sidraba birzs*” u.c.).
- **Gudri, līdzdalīgi un pašapzinīgi jaunieši**, kuru interese par tradīciju atklājas gan koncertos, gan intervijās un studiju sarunās.
- **Mērķtiecīga pieeja bērnu un jauniešu auditorijai – iespēja pilnveidot svētku satura stratēģiju.** Lai arī svētku tematika sabiedriskajos medijos tika atspoguļota daudzpusīgi, šķiet, ka trūkst satura tiešajai mērķauditorijai – bērniem un jaunākā vecuma pusaudžiem. Nav skaidrs, kā šī auditorija – kas bieži ir arī paši svētku dalībnieki – tiek uzrunāta tādās platformās kā “Plusaudzis” vai “16+” pirmssvētku laikā un vai šīs platformas un to stilistika, kā arī to auditorija šķiet piemērotākās tāda satura veidošanai. Kā pozitīvs piemērs minams raidījums “Gudrs, vēl gudrāks”, kurā svētku tematiskais saturs tika iekļauts spēles jautājumos, un vairāki dalībnieki vienlaikus bija arī dažādu māksliniecisko kolektīvu dalībnieki. Cits recenzentei pieejamais saturs šķita fragmentārs – pirmssvētku periodā identificēta tikai viena samērā asprātīga animācija platformā “Plusaudzis”, savukārt pārējā informācija ir vai nu grūti atrodamā, vai arī nav pielāgota šai vecuma grupai. Būtu ieteicams veikt atsevišķu un padziļinātu satura analīzi LSM saturam, kas uzrunā tiešo svētku mērķauditoriju un, ņemot vērā auditorijas ekspektācijas, izvērtēt formātus – kā plašāk iepazīstināt ar svētku tradīciju tieši bērnu un pusaudžu auditoriju.
- Ziņu raidījumos (gan LTV, gan LR) tika nodrošināts plašs un pozitīvi piesātināts svētku atspoguļojums.
- LSM informatīvā telpa svētku laikā kļūst par pārsteigumu – tā ir pozitīvas informācijas, laimīgu cilvēku un pārsteidzoši skaistu notikumu.
- Visos raidījumos iezīmējas grūtais ceļš uz rezultātu un atziņas, kā arī gandarījums, kas nav nejaušība, bet gan ilgstoša darba rezultāts.
- Dziesmu un deju svētki atklājas kā komplekss, multidisciplinārs process, kurā savijas izglītība, darba kultūra un pēctecība, kurā milzīga nozīme ir dalībnieku ģimenēm – tradīcijas pārmantotājām, skolotāja personībai un skolas atbalstam tradīcijai starpsvētku periodā. Ieteikums – pētīt svētku procesa ietekmi uz personības veidošanos, emocionālo veselību, sadarbības spējām, kognitīvo attīstību un spēju ar patstāvīgu darbu (piemēram, instrumentu spēli) sasniegt mērķus komandā.

Kopumā vērtēju Latvijas Sabiedriskā medija darbu XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos kā ļoti profesionālu, radošu, inovatīvu un aizrautīgu. Svētki iedvesmo, motivē, piedāvā profesionālu izaugsmi, aizrauj ar profesionāliem izaicinājumiem un rosina jaunas idejas.

Daina Markova*

*Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un ietver laika zīmogu